

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА»

Ступінь освіти	бакалавр
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення
Тривалість викладання	1 семестр (1 чверть)
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Заняття:	
практичні заняття:	4 години на тиждень
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає Філології та мовної комунікації

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4918>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Office 365, Microsoft Teams

Викладач:

Тараненко Ксенія Володимирівна
Завідувач кафедри філології та мовної комунікації,

Кандидат філологічних наук, доцент

Персональна сторінка

E-mail: taranenko.k.b@nmu.one

1. Анотація курсу

Курс сприяє набуттю комунікативного досвіду, розвиткові креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця. Під час вивчення курсу виробляються навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, знання культури монологу, діалогу та полілогу. Набувається досвід зі сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

2. Мета курсу

Мета дисципліни – формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвиткові креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері.

3. Дисциплінарні результати навчання

1. Знати лексичний склад української мови. Усвідомлювати мову як суспільне явище. Уміло користуватися літературною мовою у професійній сфері. Уміло користуватися термінологічними словниками. Засвоївши відповідну термінологію, використовувати її під час спілкування з представниками інших професійних груп для донесення певної інформації.

2. Знати пунктуаційні норми української літературної мови, правильно оформлювати (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт) та працювати з нормативно-правовими документами в галузі інженерії програмного забезпечення.

3. Використовувати загальнонаукову, міжгалузеву і вузькоспеціальну термінологію, пов'язану з інженерією програмного забезпечення.

4. Під час проведення презентацій для великої аудиторії користуватися багатством української літературної мови, використовуючи різні морфологічні засоби. Під час ділового спілкування дотримуватись лексичних, стилістичних, синтаксичних та орфоепічних норм української літературної мови.

5. Чітко розрізняти функціональні наукові стилі. Унеможливити використання у діловому спілкуванні суржика та жаргонізмів, щоб бути максимально зрозумілим в рамках професійного спілкування.

6. Вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт) українською літературною мовою.

7. Застосовувати знання основних форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області інженерії програмного забезпечення.

Дисциплінарні результати навчання сформовано на основі ПР освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ПР 01, ПР 4, ПР 23).

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	100
1 Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування Літературна норма. Типи мовних норм. Стабільність і змінюваність норм у часі. Поняття культури мовлення. Суржик. Усне ділове мовлення у галузі комп'ютерних наук.	5
2 Функціональні стилі української мови. Лексичні, стилістичні та орфоепічні норми української літературної мови у діловому спілкуванні.	5
3 Інформаційно-довідникові ресурси з інженерії програмного забезпечення та словники як джерело фіксації мовної норми. Типи і види словників та інформаційно-довідникових ресурсів з інженерії програмного забезпечення.	5
4 Особливості та жанрові різновиди наукового і публіцистичного стилів. Розробка презентацій фаховою українською мовою. Інформаційна промова.	5
5 Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документи в управлінській діяльності. Документ як основний жанр офіційно-ділового стилю.	5
6. Морфологічні засоби української літературної мови у діловому спілкуванні (іменник, прикметник, займенник, числівник, прийменник).	5

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
7. Синтаксичні засоби української літературної мови у діловому спілкуванні. Основні правила вживання розділових знаків у діловому мовленні.	10
8. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія галузі інженерії програмного забезпечення. Способи творення термінів. Багатозначні слова, синоніми, омоніми, пароніми у професійному мовленні	10
9. Особливості укладання проектної документації (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт). Вимоги до тексту документа. Робота з нормативно-правовими документами в галузі інженерії програмного забезпечення.	10
<i>Загальна кількість за практичні заняття</i>	60
<i>Контрольна робота</i>	40
<i>Загальна кількість балів</i>	100

5. Технічне обладнання та програмне забезпечення

Персональні комп'ютери, дистанційна платформа Moodle, MS Office 365, Microsoft Teams.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Практична частина		Разом
Відповіді на практичних заняттях	Контрольна тестова робота	
60	40	100

Практична частина оцінюється за результатами відповідей на практичних заняттях (максимум 60 балів) та результатами 40 тестових запитань (1 запитання – 1 бал).

Якщо студент не отримує позитивну оцінку за поточними заняттями, він має підготуватися до іспиту за списком питань, розміщених на платформі MOODLE. Екзаменаційний білет складається з 30 тестових питань (2 бали за кожну правильну відповідь, всього 60 балів за теоретичну частину) та двох практичних завдань (20 балів за кожне, всього 40 балів за практичну частину білету).

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» <https://surl.li/uk>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту і завчасно.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Основні джерела

1. Галузинська Л. І. Українська мова (за професійним спрямуванням) / Л.І. Галузинська, Н.В. Науменко, В.О. Колосюк. Київ: Знання, 2008. 430 с.
2. Глущик С.В. Сучасні ділові папери / С.В. Глущик, О.В. Дияк, С.В. Шевчук. Київ: А.С.К., 2006. 400 с.
3. Горбул О.Д. Ділова українська мова / О.Д. Горбул. Київ: Знання, 2007. 222 с.
4. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. / Т.Б. Гриценко Київ: Центр учбової літератури, 2010. 624 с.
5. ДСТУ 4163:2021. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів. Київ: Держспоживстандарт України, 2021. 37 с.
6. Загнітко А. П. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування / А.П. Загнітко, І.Г. Данилюк. Донецьк: БАО, 2007. 480 с.
7. Злотницька І.М. Ділова українська мова: навч. посіб. / І.М. Злотницька. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 256 с.
8. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова / М. Зубков. – 8-те вид., випр. Харків: СПД ФО Співак Т.К., 2006. 448 с.

9. Максименко В.Ф. Сучасна ділова українська мова / В.Ф. Максименко. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. 448 с.
10. Мацюк З.О. Українська мова професійного спілкування: навч. посіб. / З.О. Мацюк, Н.І. Станкевич. 2-е вид. Київ: Каравела, 2009. 352 с.
11. Мацько Л.І. Культура української фахової мови / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
12. Мацько Л.І. Стилїстика української мови: підручник / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько; за ред. проф. Л.І. Мацько. Київ: Вища школа, 2003. 462 с.
13. Мозговий В.І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс: навч. посіб. / В.І. Мозговий. – Вид. 3-є, переробл. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
14. Пентилюк М.І. Ділове спілкування та культура мовлення: навч. посіб. / М.І. Пентилюк, І.І. Маруніч, І.В. Гайдаєнко. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 224 с.
15. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української літературної мови: підручник / О.Д. Пономарів. – 3-тє вид., переробл. і доповн. Тернопіль, 2000. 248 с.
16. Середницька А.Я. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. / А.Я. Середницька, З.Й. Куньч. Київ: Знання, 2011. 211 с.
17. Сучасне діловодство: зразки документів, діловий етикет, інформація для ділової людини / за ред. В.М. Бріцина. Київ: Довіра, 2007. 687 с.
18. Українська мова: енциклопедія / НАН України; ред. кол.: В.М. Русанівський, О.О. Тараненко (співголови), М.П. Зяблюк та ін. – Вид. 2-ге, випр. і доп. Київ: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2004. 824 с.
19. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ: Наук. думка, 2010. 288 с.
20. Фурдуй М.І. Українська мова. Практикум з правопису / М.І. Фурдуй; за ред. В.В. Рїзуна. Київ: Либїдь, 2005. 272 с.
21. Шевчук С.В. Практикум з української мови: модульний курс: навч. посіб. / С.В. Шевчук, Т.М. Лобода Київ: Вища школа, 2006. 326 с.
22. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник / С.В. Шевчук, І.В. Клименко Київ: Алерта, 2012. 696 с.
23. Ющук І.П. Практикум з української мови / І.П. Ющук. Київ: Освіта, 2006. 254 с.

8.2 Допоміжні джерела

1. Бондар О.І. Сучасна українська мова : Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : навч.посіб. / О.І. Бондар, Ю.О. Карпенко, М.Л. Микитин-Дружинець. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 368 с.
2. Гладіна Г.І. Питання мовленнєвої культури та стилістики / Г.І. Гладіна, В.К. Сеніна Київ : Факт,1997. 160 с.
3. Пентилюк М.І. Культура мова і стилістика. / М.І. Пентилюк. Київ : Вежа, 2009. 240 с.
4. Українська мова: енциклопедія / НАН України; Ред. кол.: В.М. Русанівський, О.О. Тараненко (співголови), М.П. Зяблюк та ін. Вид. 2-ге, випр. і доп. Київ : Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2004. 824 с.:
5. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні; Ін-т української мови. Київ : Наукова думка, 2012. 288 с.
6. Шевелева Л.А. Український правопис. Практикум: навч.посіб. / Л.А. Шевелева, О.О. Дудка / за ред. проф. А.О. Свашенко. Харків: Парус, 2004. 464 с.

8.3 Ресурси

1. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації [Електронний ресурс] / Ф.С. Бацевич. Київ : Довіра, 2007. 205 с. Режим доступу : <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>. Назва з екрана.
2. Бібліографічні посилання: загальні положення та правила складання (ДСТУ 8302:2015). Slideshare: веб-сайт. URL: <https://www.slideshare.net/naukmalibrary/83022015> (дата звернення: 12.28.2020).
3. Волощак М. Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання: за матеріалами засобів масової інформації [Електронний ресурс] / М. Волощак. 2-ге доповнене видання. Київ : ВЦ «Просвіта», 2003. 160 с. Режим доступу : <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com/>. Назва з екрана.
4. Культура мови на щодень [Електронний ресурс] / Н.Я. Дзюбишина-Мельник [та ін.] ; ред. С.Я. Єрмоленко ; НАН України, Ін-т укр. мови. Київ : Довіра, 2000. 170 с. Режим доступу : <http://kultura-movy.wikidot.com/>.
5. Лінгвістичний форум [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://lingvoforum.net/>. Назва з екрана.
6. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. Пономарів. 2-ге вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 240 с. Режим доступу : <http://ponomariv-kultura-slova.wikidot.com/>. Назва з екрана.

7. Словники он-лайн: орфографічний, тлумачний, синонімів [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.rozum.org.ua/>. Назва з екрана.

8.4 Словники

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – 7-е видання, з. Дод., допов. на CD. Київ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.: іл.

2. Великий англо-український словник = A comprehensive English-Ukrainian dictionary: 112 000 слів та словосполучень / уклад. М. Г. Зубков. Харків : Фоліо, 2006. 789 с.

3. Словник іншомовних слів: 23000 слів та термінологічних словосполучень / уклад. Л. О. Пустовіт [та ін.]. Київ: Довіра: УНВЦ «Рідна мова», 2000. 1017 с. (Бібліотека державного службовця. Державна мова і діловодство).

4. Словник синонімів української мови: у 2 т. / ред. А. А. Бурячок [та ін.] ; НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. Київ: Наукова думка, 2000.